# Regulamin XI Edycji Międzynarodowego Konkursu Wiedzy Historycznej „Polska-Szwecja między rywalizacją i współpracą”

## Spis treści

I. Zasady ogólne....1
II. Cele Konkursu....2
III. Uczestnictwo w konkursie....2
IV. Prace konkursowe....3
V. Tematy prac....4
VI. Uprawnienia laureatów konkursu - Indeksy....5
VII.Etapy....6
VIII. Literatura przydatna do napisania prac....7

## I. Zasady ogólne

1. Międzynarodowy Konkurs „Polska - Szwecja między rywalizacją i współpracą” dedykowany jest uczniom szkół średnich z Polski, Litwy i Szwecji.
2. Organizatorem Międzynarodowego Konkursu „Polska-Szwecja między rywalizacją i współpracą” jest Fundacja na rzecz edukacji i kultury im. Anny Wazówny, Oddział PTTK im. Zygmunta Kwiatkowskiego w Golubiu-Dobrzyniu, Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, Dobrzyńskie Towarzystwo Naukowe, Regionalny Ośrodek Debaty Międzynarodowej w Toruniu .
3. Współorganizatorzy: Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Uniwersytet Warmińsko Mazurski w Olsztynie, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, Akademia Nauk Stosowanych im. Hipolita Cegielskiego w Gnieźnie, Akademia Nauk Stosowanych we Włocławku Bydgoska Szkoła Wyższa i Towarzystwo Polsko- Szwedzkie.
4. Honorowy patronat nad Konkursem sprawuje Ambasada Królestwa Szwecji w Warszawie i Republiki Litewskiej w Warszawie .
5. Konkurs przeprowadza Międzynarodowa Komisja Konkursowa powołana przez Prezesa Oddziału PTTK im. Zygmunta Kwiatkowskiego w Golubiu-Dobrzyniu z siedzibą w Golubiu-Dobrzyniu ul. PTTK 13, powołane zostaną również podkomisje do wyłonienia najlepszych prac z Litwy i Szwecji.
6. Informacje dotyczące organizacji, przebiegu i wyników Konkursu będą przekazywane przez stronę internetową Organizatora: **www.zamekgolub.pl** oraz telefonicznie pod numerem: **56 683 24 55**,

kom. 609 388 510 .

7. Prace ze szkół spoza Polski mogą być przygotowane w języku polskim, lub angielskim.

## II. Cele Konkursu

1. Zapoznanie uczniów z dziejami stosunków polsko-litewsko-szwedzkich, oraz promocja wiedzy na temat przeszłości i teraźniejszości trzech krajów.

2. Kształtowanie postaw tolerancji, odmiennych wzorców kulturowych i poszanowania cudzych poglądów.

3. Budowanie świadomości związków i wzajemnego przenikania się kultur.

4. Kultywowanie pamięci o przedstawicielach dynastii Wazów zasiadającej na tronie polskim.

5. Rozwijanie pasji badawczej uczniów.

6. Kształtowanie umiejętności poszukiwania i analizowania różnych źródeł informacji.

## III. Uczestnictwo w konkursie

1. Konkurs ma charakter otwarty i skierowany jest do uczniów szkół ponadpodstawowych z terenu Polski oraz klas szkoły średniej ze Szwecji i Litwy. Zwycięzcy otrzymują indeksy wyższych uczelni.
2. Konkurs przeprowadzony zostanie w trzech kategoriach: praca pisemna, prezentacja multimedialna i praca plastyczna.
   a) Przystąpienie uczniów do Konkursu jest równoznaczne z akceptacją regulaminu konkursu: Polska- Szwecja między rywalizacją i współpracą.
   b) Uczeń za swoją pracę otrzymuje od 0 do 50 punktów. W Konkursie uczestnicy uzyskują tytuł:
      - uczestnika konkursu (0-29 p),
      - finalisty (30-39 p),
      - laureata ( 40-50p).

Komisja dokonuje wyboru trzech najlepszych prac z każdego kraju, które zostaną uhonorowane specjalną nagrodą. Laureaci otrzymują indeksy, nagrody ufundowane przez organizatorów, finaliści i uczestnicy otrzymają dyplomy. W przypadku prac pisemnych laureatami zostają uczestnicy, którzy z pracy uzyskali co najmniej 40 punktów. W wypadku prac multimedialnych i artystycznych laureatami zostają autorzy trzech najlepszych prac. *Komisja dopuszcza miejsca ex aequo.*

3. Dla uczniów szkół spoza Polski, którzy zostaną laureatami, zostaną przygotowane do wyboru indeksy:

a) Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu na kierunku Filologia angielska,

4. Organizatorzy przygotowali również dyplomy i nagrody rzeczowe dla opiekunów laureatów, oraz dyplomy dla opiekunów finalistów i uczestników konkursu.

5. Autorzy najlepszych prac ze Szwecji i Litwy zostaną nagrodzeni wspólnym weekendem na Zamku w Golubiu (z rodzicem lub opiekunem).

6. Nieodebrane nagrody nie będą przesyłane pocztą.

# IV. Prace konkursowe

Konkurs jest przeprowadzany dla uczniów szkół ponadpodstawowych w dwóch etapach: szkolnym i ogólnopolskim.

1. Praca pisemna (przygotowana indywidualnie):
   a) o charakterze historycznym, badawczym
   b) max. 15 stron,
   c) czcionka : Times New Roman, 12pt, interlinia 1.5,
   d) wersja elektroniczna w formacie : .doc , .docx lub .odt + praca w formie papierowej,
   e) praca **MUSI** zawierać stronę tytułową (Nazwa szkoły, imię i nazwisko uczestnika, tytuł pracy),
   f) przypisy : inicjał imienia, nazwisko, miejsce publikacji, tytuł czasopisma z podaniem rocznika/ tomu (nieobowiązkowe), rok wydania, zakres stron,
   g) bibliografia – podział na źródła i literaturę przedmiotu, w układzie alfabetycznym nazwisk.
2. Pracę multimedialna (zespół max 3 osób)
   a) prezentacja w formacie .ppt lub .pptx,
   b) Praca multimedialna- prezentacja Power Point do 50 slajdów.
3. Praca plastyczna
   a) Prace plastycznie mogą być wykonane dowolną techniką plastyczną (włącznie z grafiką komputerową),
   b) format pracy nie może być mniejszy niż A3,
   c) Prace plastyczne mogą być wykonane ręcznie lub przy użyciu narzędzi komputerowych przeznaczonych do tworzenia grafik lub prac pisemnych, prace winny być oprawione lub umieszczone w antyramach.
   d) W przypadku rzeźb wykonanych z gliny, drewna o min. wysokość to 25 cm.
4. Prace konkursowe muszą być opatrzone metryczką (imię, nazwisko, wiek/klasa, adres, telefon, adres e-mailowy, nazwa i adres szkoły, którą reprezentuje autor pracy, imię nazwisko opiekuna – dane piszemy drukowanymi literami bądź komputerowo).
5. Praca musi zawierać załączoną kartę uczestnika Konkursu. Prace przygotowane przez uczestników muszą mieć : twórczy charakter, opierać się na źródłach historycznych (np. wspomnienia, pamiętniki, listy, dokumenty, fotografie, prasa, wywiady, nagrania, filmy) i poprzez te źródła opisywać zagadnienia z zakresu stosunków polsko-szwedzkich, lub czerpać ze źródeł historycznych inspirację do przygotowania własnej pracy; zawierać bibliografię z podaniem źródeł historycznych oraz stronę tytułową.
6. Prace zgłaszane wcześniej w innych konkursach, opublikowane w całości lub w części przed rozstrzygnięciem konkursu albo skopiowane z Internetu zostaną z Konkursu wykluczone.
7. Prace które będą napisane przez uczniów nie na temat (lub braku tematu z regulaminu), bez bibliografii oraz przypisów będą podlegały dyskwalifikacji. Zdyskwalifikowane zostaną również prace które nie będą zawierać kart uczestnika lub będą wypełnione w sposób nieczytelny dla komisji o

możliwości przetwarzania danych osobowych (klauzula RODO) dla celów konkursowych.

8. Prace w kategorii pisemnej, które zostaną przesłane do komisji konkursowej powinny być w dwóch wersjach: **papierowej i elektronicznej** **(wersją elektroniczną proszę przesłać na adres konkurszamek@zamekgolub.pl brak pracy w wersji elektronicznej powoduje dyskwalifikację)**. Ocenie podlega: koncepcja ujęcia zagadnienia konkursowego, kompleksowość ukazania problematyki, indywidualizm w ujęciu tematu, a w przypadku prac multimedialnych i plastycznych również walory estetyczne.

## V. Tematy prac

**XI Edycji Międzynarodowego Konkursu Polska–Szwecja między rywalizacją i współpracą:**

I Prace pisemne :

1. Polityka wyznaniowa dynastii Wazów w kontekście 430. rocznicy unii brzeskiej (1596–2026)

2. Jan Karol Chodkiewicz i Gustaw II Adolf – porównanie wybitnych dowódców epoki.

3. Litwa między lojalnością wobec Rzeczypospolitej a dążeniem do własnej autonomii podczas potopu szwedzkiego.

4. Litwa jako pole rywalizacji polsko-szwedzkiej w epoce Wazów. Przyczyny, przebieg i skutki konfliktów w XVII wieku.

5. Ród Radziwiłłów wobec rywalizacji polsko-szwedzkiej w XVII wieku

6. Polska i Szwecja w okresie zimnej wojny – sąsiedzi po dwóch stronach żelaznej kurtyny.

7. Szwedzka neutralność podczas II wojny światowej – sukces polityczny czy przedmiot kontrowersji?

8. Polscy emigranci w Szwecji w XIX wieku – działalność polityczna, społeczna i kulturalna Polityczne konsekwencje różnic kulturowych i ustrojowych między Polską a Szwecją.

9. Od monarchii do demokracji parlamentarnej – podobieństwa i różnice w rozwoju ustrojowym Polski i Szwecji.

10. Wolność a skuteczność rządzenia – czego uczą doświadczenia ustrojowe Polski i Szwecji?

11. Polska i Szwecja jako dwa odmienne modele rozwoju politycznego w Europie Północnej.

12. Czy doświadczenia polityczne Polski i Szwecji mogą stanowić inspirację dla współczesnych demokracji?

13. Morze Bałtyckie jako przestrzeń rywalizacji i współpracy politycznej Polski i Szwecji.

14. Pozycja króla w Rzeczypospolitej Obojga Narodów i w Królestwie Szwecji od XVI do XVIII wieku.

15. Bohater wojen czy zdrajca Rzeczypospolitej? Historia Janusza Radziwiłła **.**

II. Prace multimedialne:

1. Jakie były główne przyczyny konfliktów zbrojnych między Polską a Szwecją w XVII wieku i jaki miały one wpływ na relacje między państwami?
2. Pomoc Królestwa Szwecji Polakom podczas powstania styczniowego
3. Polityka proekologiczna Królestwa Szwecji i możliwości wykorzystania jej w Polsce
4. Władza wykonawcza Królestwa Szwecji.

5. Jakie znaczenie miały panowanie i polityka Zygmunta III Wazy dla stosunków polsko-szwedzkich – czy jego rządy sprzyjały bardziej rywalizacji, czy współpracy między oboma państwami ?

III. Prace plastyczne:

1. Najpiękniejsze zabytki Szwecji.
2. Sceny rodzajowe dotyczące relacji polsko- szwedzkich od XVI wieku do współczesności.
3. Portrety: Anny Wazówny, Konstancji Habsburżanki , Anna Katarzyna Konstancja Waza i Cecylii Renaty Habsburżanki i Zygmunta III Wazy
4. Portrety starostów golubskich od XV do XVII wieku

***Prace plastyczne przechodzą na własność organizatora celem ich prezentacji na Zamku Golubskim !***

## VI. Uprawnienia laureatów konkursu - Indeksy

Organizatorzy konkursu na bieżąco będą podawać informacje na temat uzyskanych indeksów poszczególnych uczelni wyższych. Organizatorzy czynią starania, aby kolejne wyższe uczelnie przyznały indeksy dla laureatów naszego Konkursu.

## VII. Etapy

Etap szkolny przeprowadzany jest przez szkolną komisję konkursową powołaną przez dyrektora szkoły.

1. Uczestnik Konkursu lub zespół przygotowuje samodzielnie lub pod kierunkiem nauczyciela (opiekuna naukowego) pracę. Pracę przedkłada szkolnej komisji (w zależności od wybranej kategorii odpowiednio w formie papierowej i zapisu elektronicznego na płycie CD, pendrive w formacie RTF lub na płycie DVD , pendrive).
2. Komisja szkolna rekomenduje **5** najlepszych prac w kategorii praca pisemna, **3** w kategorii praca multimedialna i **3** prace plastyczne. Decyzja szkolnej komisji jest ostateczna.
3. Komisja szkolna przesyła prace i wyniki do komisji ogólnopolskiej na adres: **Oddział PTTK w Golubiu-Dobrzyniu ul. PTTK 13; 87-400 Golub-Dobrzyń, Polska.**
4. Dopuszcza się jednoetapowość dla prac spoza Polski. W takim przypadku uczestnicy wysyłają swoje prace bezpośrednio na adres organizatora: Oddział PTTK w Golubiu-Dobrzyniu ul. PTTK 13; 87-400 Golub-Dobrzyń, Polska.
5. Rozstrzygnięcie komisji ogólnopolskiej jest ostateczne.
6. Prace należy przesyłać do **19.03.2027 r**. ***Decyduje data stempla pocztowego.***

7. Lista laureatów i finalistów zostanie ogłoszona **15.04.2027 r. Gala finałowa odbędzie się 29. 04. 2027 r. na Zamku Golubskim ( Organizator zastrzega sobie możliwość zmiany terminu ze względów organizacyjnych )**
8. Finalistom Konkursu i ich opiekunom Dyplomy zostaną przesłane w formie elektronicznej.

9. W przypadku ponownej epidemii koronawirusa Sars CoV2 i zamknięcia szkół uczestnicy będą przesyłać prace na dotychczasowych warunkach. Lista laureatów zostanie opublikowana na stronie internetowej www.zamekgolub.pl, a zaświadczenia i dyplomy zostaną przesłane pocztą. Jeśli zaistnieje taka sytuacja, nagrody rzeczowe nie będą wysyłane dla laureatów i ich opiekunów. Będzie możliwość ich odbioru na Zamku Golubskim.

## VIII. Literatura przydatna do napisania prac

**HISTORIA**


U. Augustyniak, Historia Polski 1572-1795, Warszawa 2019
T. Chrzanowski , B. Wasik, red. ‚Przeszłość pogranicza . Studia z dziejów ziemi chełmińskiej i dobrzyńskiej , Golub-Dobrzyń 2020
P .Jaworski , Marzyciele i Oportuniści. Stosunki Polsko-Szwedzkie w latach 1939-1945 , Warszawa 2009
P. Jaworski, Most przez Bałtyk. Szwecja wobec „Solidarności" 1980–1982, Warszawa, 2017
G. Kurkowska, Anna Wazówna 1568-1625. Polskie losy szwedzkiej królewny, Toruń 1995
L. O. Lagerqvist, Historia Szwecji, Instytut Szwedzki 2001
H. Lindqvist, Wazowie. Historia burzliwa i brutalna, Warszawa 2018
H. Lindqvist, Przez Bałtyk, 1000 lat polsko-szwedzkich wojen i miłości, Poznań 2022
S. Ochmann-Staniszewska, Dynastia Wazów w Polsce, Warszawa 2006
A. Saar-Kozłowska, Infantka Szwecji i Polski. Anna Wazówna 1568-1625 Legenda i rzeczywistość, Toruń 1995
K. Mikulski, J. Wijaczka , Historia powszechna : wiek XVI-XVIII. Warszawa, 2012
Zygmunt III Waza na Zamku Golubskim. W 400-lecie pobytu*, pr. zbiór., Golub-Dobrzyń 2023*


**USTRÓJ**


Konstytucja Królestwa Szwecji Ustroje konstytucyjne wybranych państw europejskich pod redakcją S. Bożyka, Białystok 2020
M. Grzybowski, Systemy konstytucyjne państw skandynawskich, Warszawa 2010
M. Grzybowski, Szwecja zarys systemu ustrojowego, Kraków 2019


A) INNE


A. Brones, Żyj lagom. Szwedzka sztuka życia w harmonii, Warszawa 2015
G. Everdahl, Po prostu lagom. Szwedzka sztuka życia, Warszawa 2018